

Downloaded via the EU tax law app / web

TIESAS SPRIEDUMS (otr? pal?ta)

2014. gada 30. apr?l? (*)

Kop?ga finanšu dar?jumu nodok?a sist?ma – Cieš?kas sadarb?bas at?aušana saska?? ar LESD 329. panta 1. punktu – L?mums 2013/52/ES – Pras?ba atcelt ties?bu aktu sakar? ar LESD 327. un 332. panta, k? ar? starptautisko paražu ties?bu p?rk?pumu

Lieta C?209/13

par pras?bu atcelt ties?bu aktu atbilstoši LESD 263. pantam, ko 2013. gada 18. apr?l? c?la

Lielbrit?nijas un Zieme??rijas Apvienot? Karaliste, ko p?rst?v *E. Jenkinson* un *S. Behzadi Spencer*, p?rst?ves, kur?m pal?dz *M. Hoskins* un *P. Baker*, QC, k? ar? *V. Wakefield*, barrister,

pras?t?ja,

pret

Eiropas Savien?bas Padomi, ko p?rst?v *A.?M. Colaert*, k? ar? *F. Florindo Gijón* un *A. de Gregorio Merino*, p?rst?vji,

atbild?t?ja,

ko atbalsta

Be??ijas Karaliste, ko p?rst?v *J.?C. Halleux* un *M. Jacobs*, p?rst?vji,

V?cijas Federat?v? Republika, ko p?rst?v *T. Henze* un *J. Möller*, k? ar? *K. Petersen*, p?rst?vji,

Francijas Republika, ko p?rst?v *D. Colas* un *J.?S. Pilczer*, p?rst?vji,

Austrijas Republika, ko p?rst?v *C. Pesendorfer*, p?rst?ve,

Portug?les Republika, ko p?rst?v *L. Inez Fernandes* un *J. Menezes Leitão*, k? ar? *A. Cunha*, p?rst?vji,

Eiropas Parlaments, ko p?rst?v *A. Neergaard* un *R. van de Westelaken*, p?rst?vji, kas nor?d?ja adresi Luksemburg?,

Eiropas Komisija, ko p?rst?v *R. Lyal*, *B. Smulders* un *W. Mölls*, p?rst?vji, kas nor?d?ja adresi Luksemburg?,

personas, kas iest?juš?s liet?.

TIESA (otr? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekš?d?t?js *R. Silva de Lapuerta* [*R. Silva de Lapuerta*], Tiesas priekš?d?t?ja vietnieks *K. L?nartss* [*K. Lenaerts*] (referents), tiesneši *Ž. L. da Kruš Vilasa* [*J. L. da Cruz Vilaça*], *Dž. Arestis* [*G. Arestis*] un *Ž. K. Bonišo* [*J.?C. Bonichof*],

Ģenerālvokāts N. Vāls [N. Wahl],

sekretārs A. Kalots Eskobars [A. Calot Escobar],

Ģemot vērā rakstveida procesu,

Ģemot vērā pāc Ģenerālvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez Ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Prasības pieteikums Lielbritānijas un Ziemeļrīrijas Apvienotā Karaliste līdz Tiesu atcelt Padomes 2013. gada 22. janvāra Lēmumu 2013/52/ES, ar ko atļauj ciešku sadarbību finanšu darījumu nodokļa jomā (OV L 22, 11. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrādātais lēmums”).

Tiesvedības priekšvēsture

2 2011. gada 28. septembrā Eiropas Komisija pieņēma Priekšlikumu Padomes direktīvai COM(2011) 594, galīgā redakcija, par kopīgu finanšu darījuma nodokļa sistēmu un grozījumiem Direktīvā 2008/7/EK (turpmāk tekstā – “2011. gada priekšlikums”).

3 Šis 2011. gada priekšlikuma 1. panta ar nosaukumu “Priekšmets un darbības joma” 2. punkts ir noteikts:

“Šī direktīva attiecas uz visiem finanšu darījumiem, ar nosacījumu, ka vismaz viena no darījuma pusēm ir reģistrēta dalībvalstī un ka dalībvalsts teritorijā reģistrēta finanšu iestāde ir darījuma puse un rīkojas uz sava rīcībā vai uz citas personas rīcībā vai rīkojas darījuma puses vārdā.”

4 Minētā priekšlikuma 3. panta ar nosaukumu “Reģistrācijas valsts” 1. punkts ir paredzēts:

“Šajā direktīvā finanšu iestāde tiek uzskatīta par reģistrētu kādas dalībvalsts teritorijā, ja ir izpildīti kāds no šiem nosacījumiem:

[..]

e) tā ir puse, kas rīkojas vai nu uz sava rīcībā, vai uz citas personas rīcībā, vai rīkojas darījuma puses vārdā finanšu darījuma ar citu finanšu iestādi, kas ir reģistrēta attiecīgajā dalībvalstī atbilstīgi a), b), c) vai d) apakšpunktam, vai ar pusi, kura ir reģistrēta attiecīgās dalībvalsts teritorijā un nav finanšu iestāde.”

5 Pēc trīs Eiropas Savienības Padomes sanāksmēm, kuras notika 2012. gada 22. un 29. jūnijā, kā arī 10. jūlijā, kļuva skaidrs, ka kopīgās finanšu darījumu nodokļa sistēmas princips (turpmāk tekstā – “FDN”) paredzamā nākotnē nespētu saņemt vienprātīgu Padomes atbalstu un ka līdz ar to Eiropas Savienība kopumā nevar pieņemt termiņā sasniegt mērķi pieņemt šādu kopīgu sistēmu.

6 Šajos apstākļos 11 dalībvalstis laikposmā no 2012. gada 28. septembra līdz 23. oktobrim informēja Komisiju, ka tās vēlas savstarpēji izveidot ciešku sadarbību FDN jomā.

7 2013. gada 22. janvārī Padome pēc Komisijas priekšlikuma pieņēma apstrādāto lēmumu.

8 Minūtē lēmuma preambulas 6. apsvēruma redakcija ir šāda:

“[...] 11 dalībvalstis, proti, Beļģija, Vācija, Igaunija, Grieķija, Spānija, Francija, Itālija, Austrija, Portugāle, Slovākija un Slovēnija, nosūtīja Komisijai vēstules, [...] kurās minētās valstis norādīja, ka tās vēlas savstarpēji izveidot ciešāku sadarbību FDN jomā. Šīs dalībvalstis lūdz, lai ciešāku sadarbības joma un mērķi pamatotos uz Komisijas 2011. gada 28. septembra priekšlikumu direktīvai. Jo īpaši tika norādīts arī, ka nepieciešams novērst izvairīšanās pasākumus, izkropojumus un pārcelšanas uz citām jurisdikcijām.”

9 Apstrīdētajā lēmumā ir divi panti. Tā 1. pants ir atbilstošs 11 dalībvalstīm, kas minētas šā sprieduma iepriekšējā punktā (turpmāk tekstā – “iesaistītās dalībvalstis”), ieviest starptautisku ciešāku sadarbību, lai izveidotu kopīgu FDN sistēmu, piemērojot atbilstošos Līgumu noteikumus. Šā paša lēmuma 2. pants ir noteikts, ka tas stājas spēkā tādēļ pieņemšanas dienā.

10 2013. gada 14. februārī Komisija pieņēma Priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko īsteno ciešāku sadarbību FDN jomā (turpmāk tekstā – “2013. gada priekšlikums”).

11 Minūtēs 2013. gada priekšlikuma 3. panta ar nosaukumu “Piemērošanas joma” 1. punktā ir noteikts:

“Šī direktīva attiecas uz visiem finanšu darījumiem, ar nosacījumu, ka vismaz vienai no darījuma pusēm uzņēmējdarbības veikšanas vieta ir kādā iesaistītajā dalībvalstī un ka šā finanšu iestāde, kuras uzņēmējdarbības vieta ir iesaistītajā dalībvalstī, ir darījuma puse un rīkojas par saviem vai citas personas līdzekļiem vai rīkojas darījuma puses vārdā.”

12 Minūtē priekšlikuma 4. panta ar nosaukumu “Uzņēmējdarbības vieta” 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Šajā direktīvā finanšu iestāde tiek uzskatīta par tādu, kam ir uzņēmējdarbības vieta kādā dalībvalstī teritorijā, ja ir izpildīti kāds no šiem nosacījumiem:

[..]

g) tā ir puse, kas rīkojas vai nu par saviem līdzekļiem, vai citas personas līdzekļiem, vai darījuma puses vārdā finanšu darījuma ar strukturētu produktu vai kādu no Direktīvas 2004/39/EK I pielikuma C iedaļē minētajiem finanšu instrumentiem, kas emitēti šīs dalībvalstī teritorijā, izņemot instrumentus, kas minēti attiecīgās iedaļas 4. līdz 10. punktā un kurus netirgo organizētā platformā.

2. Persona, kas nav finanšu iestāde, uzskatāma par tādu, kam ir uzņēmējdarbības vieta iesaistītajā dalībvalstī, ja ir izpildīti kāds no šiem nosacījumiem:

[..]

c) tā ir puse finanšu darījuma ar strukturētu produktu vai kādu no Direktīvas 2004/39/EK I pielikuma C iedaļē minētajiem finanšu instrumentiem, kas emitēti šīs dalībvalstī teritorijā, izņemot instrumentus, kas minēti attiecīgās iedaļas 4. līdz 10. punktā un kurus netirgo organizētā platformā.”

Lietas dalībnieku prasījumi un tiesvedība Tiesā

13 Apvienot? Karaliste l?dz Tiesu atcelt apstr?d?to l?mumu un piespriest Padomei atl?dzin?t ties?šan?s izdevumus.

14 Padome l?dz Tiesu noraid?t pras?bu un piespriest Apvienotajai Karalistei atl?dzin?t ties?šan?s izdevumus.

15 Be??ijas Karalistei, V?cijas Federat?vajai Republikai, Francijas Republikai, Austrijas Republikai, Portug?les Republikai, Eiropas Parlamentam un Komisijai tika at?auts iest?ties liet? Padomes pras?jumu atbalstam.

Par pras?bu

16 Apzinoties, ka t?s pras?ba, kas celta k? nodrošin?šanas pas?kums, var?tu tikt uzskat?ta par priekšlaic?gu, Apvienot? Karaliste t?s pamatošanai izvirza divus pamatus. Pirmais pamats attiecas uz apgalvotu LESD 327. panta un starptautisko paražu ties?bu p?rk?pumu, cikt?l ar apstr?d?to l?mumu tiek at?auts uzlikt FDN, kam ir p?rrobežu iedarb?ba. Pak?rtoti izvirz?tais otrais pamats ir balst?ts uz LESD 332. panta p?rk?pumu, cikt?l ar šo l?mumu tiek at?auts uzlikt FDN, kas rada oblig?tas izmaksas dal?bvalst?m, kuras ciešaj? sadarb?b? nav iesaist?tas (turpm?k tekst? – “neiesaist?t?s dal?bvalstis”).

Lietas dal?bnieku argumenti

17 Pirmajam pamatam ir divas da?as, kas balst?tas attiec?gi uz LESD 327. panta un starptautisko paražu ties?bu p?rk?pumu.

18 Š? pamata pirm?s da?as ietvaros Apvienot? Karaliste apgalvo, ka, at?aujot uzlikt FDN ar p?rrobežu iedarb?bu sakar? ar 2011. gada priekšlikuma 3. panta 1. punkta e) apakšpunkt? paredz?to “finansi?l?s kompens?cijas principu” un 2013. gada priekšlikuma 4. panta 1. punkta g) apakšpunkt? un 2. punkta c) apakšpunkt? paredz?to “emisijas principu”, ar apstr?d?to l?mumu ir p?rk?pts LESD 327. pants.

19 Ar apstr?d?to l?mumu esot at?auts uzlikt FDN, kas divu iepriekš min?to nodok?u aplikšanas principu d?? ir piem?rojams iest?d?m, person?m vai dar?jumiem, kas atrodas [vai tiek veikti] neiesaist?to dal?bvalstu teritorij?, un tas negat?vi ietekm?jot šo dal?bvalstu kompetences un ties?bas.

20 Pirm? pamata otraj? da?? Apvienot? Karaliste apgalvo, ka starptautisk?s paražu ties?bas pie?auj tiesisko regul?jumu ar p?rrobežu iedarb?bu tikai tad, ja starp faktiem vai attiec?gajiem subjektiem un dal?bvalsti, kas attiec?b? pret tiem ?steno savu kompetenci, ir pietiekami ciešs sasaistes elements, kas var pamatot citas dal?bvalsts suver?no kompeten?u aizskaršanu.

21 Šaj? gad?jum? FDN iesp?jam? p?rrobežu iedarb?ba n?kotn?, kas izriet no “finansi?l?s kompens?cijas principa” un “emisijas principa”, nav pamatota ne ar vienu starptautiskaj?s ties?b?s atz?tu normu nodok?u kompetences jom?.

22 Ar otro pamatu Apvienot? Karaliste apgalvo, ka, kaut ar? izdevumu saist?b? ar cieš?kas sadarb?bas ieviešanu FDN jom? segšanu princip? saska?? ar LESD 332. pantu var noteikt tikai iesaist?taj?m dal?bvalst?m, š? ieviešana rad?s izmaksas ar? neiesaist?taj?m dal?bvalst?m Padomes 2010. gada 16. marta Direkt?vas 2010/24/ES par savstarp?ju pal?dz?bu pras?jumu piedzi?? saist?b? ar noteiktiem maks?jumiem, nodok?iem un citiem pas?kumiem (OV L 84, 1. lpp.) un Padomes 2011. gada 15. febru?ra Direkt?vas 2011/16/ES par administrat?vu sadarb?bu nodok?u jom? un ar ko atce? Direkt?vu 77/799/EEK (OV L 64, 1. lpp.) piem?rošanas d??.

23 Šīs divas direktīvas neatļaujot neiesaistītajām dalībvalstīm pieprasīt, lai tām atmaksā ar savstarpējo palīdzību un administratīvo sadarbību saistītos izdevumus, kas radušies sakarā ar šo direktīvu piemērošanu nākotnē uzliekamajam FDN

24 Apvienotā Karaliste šajā ziņā piebilst, ka jūdziens "izdevumi, kas radušies, īstenojot ciešāku sadarbību" LESD 332. panta izpratnē ietver arī izdevumus saistībā ar līgumiem sniegt palīdzību vai sadarbīties, pamatojoties uz valsts tiesiskajiem regulējumiem, kas pieņemti, lai radītu ciešāku sadarbību FDN jomā.

25 Padome, visas dalībvalstis, kas iestājušās lietā tās atbalstam, izņemot Vācijas Federatīvo Republiku, Eiropas Parlaments un Komisija tieši vai netieši atzīst šīs prasības un tajā izvirzīto pamatu pieņemamību. Tomēr tās apgalvo, ka šie pamati nav pamatoti.

26 Attiecībā uz pirmo pamatu minētās lietas dalībnieki būtībā uzsver, ka nodokļu uzlikšanas principi, kurus šī pamata ietvaros apstrīd Apvienotā Karaliste, šajā stadijā ir pilnībā hipotētiski tiesību aktu, kas vāļ būs jāpieņem, elementi. Līdz ar to šīs dalībvalsts izvirzītie argumenti, kas ir balstīti uz apgalvoto nākotnē uzliekamā FDN pārrobežu iedarbību, ir pārāgi un spekulatīvi. Tāpēc šīs prasības kontekstā tie ir nederīgi.

27 Attiecībā uz prasības otro pamatu tie paši lietas dalībnieki būtībā apgalvo, ka šis pamats aicina uz priekšlaicīgu debatēšanu par veidu, kā Savienības likumdevējs regulēs jautājumu par izdevumu segšanu saistībā ar ciešākas sadarbības ieviešanu, kas atbilst ar apstrīdēto līgumu. Turklāt šis līgums nekādā veidā neregulē jautājums par savstarpējo palīdzību FDN uzlikšanas nolūkā nākotnē.

28 Padome, Austrijas Republika, Portugāles Republika un Komisija piebilst, ka prasības otrais pamats ir balstīts uz LESD 332. panta kļūdainu interpretāciju. Šis pants attiecoties vienīgi uz darbības izdevumiem, kas sedzami no Savienības budžeta un kas ir saistīti ar pasākumiem ciešākas sadarbības izveidei, un nevis uz Apvienotās Karalistes apstrīdētajiem izdevumiem, kas var rasties dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvu 2010/24 un 2011/16.

29 Vācijas Federatīvā Republika, atsaucoties uz argumentāciju, kas ir analoģiska šī sprieduma 26. un 27. punktā minētajai, uzskata, ka prasība ir nepieņemama, pat acīmredzami nepieņemama, jo neesot ievērota Tiesas Reglamenta 120. panta c) punktā paredzētā prasība, ņemot vērā, ka pamatiem, kurus Apvienotā Karaliste izvirzīja savas prasības pamatošanai, neesot nekādas saistības ar apstrīdētā līguma priekšmetu. Pakārtoti, tā apgalvo, ka prasība ir jānoraida kā nepamatota.

Tiesas vērtējums

30 Vispirms, runājot par iebildi par nepieņemamību, kas minēta šī sprieduma iepriekšējā punktā, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas Reglamenta 120. panta c) punktu un ar to saistīto judikatūru ikvienā prasības pieteikumā ir jāietver strīda priekšmets, kā arī izvirzīto pamatu kopsavilkums. Šai norādei ir jābūt pietiekami skaidrai un precīzai, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību un lai Tiesa varētu veikt pārbaudi. No tā izriet, ka galvenie faktiskie un tiesiskie apstākļi, ar kuriem ir pamatota prasība, prasības pieteikumā ir jānorāda loģiski un saprotamā veidā un ka prasības pieteikumā ietvertajiem prasījumiem ir jābūt formulētiem nepārprotami, lai izvairītos no tā, ka Tiesa lemj *ultra petita* vai arī nelemj par kādu iebildumu (spriedums lietā C-360/11 Komisija/Spānija, EU:C:2013:17, 26. punkts, un spriedums lietā C-545/10 Komisija/Ispānijas Republika, EU:C:2013:509, 108. punkts).

31 Šajā gadījumā jākonstatē, ka prasības pieteikuma saturs atbilst skaidrības un precizitātes

pras?b?m. Tas ??va Padomei un dal?bvalst?m, kas bija iest?juš?s liet? t?s atbalstam, sagatavot savus argumentus attiec?b? uz Apvienot?s Karalistes izvirz?tajiem pamatiem, un tas dod iesp?ju Tiesai p?rbaud?t apstr?d?to l?mumu.

32 T?d?? šis iebildums par nepie?emam?bu ir j?noraida.

33 Otrk?rt, j?uzsver, ka pras?bas atcelt Padomes l?mumu, kura m?r?is t?pat k? apstr?d?tajam l?mumam ir at?aut cieš?ku sadarb?bu, pamatojoties uz LESD 329. pantu, kontekst? Tiesas p?rbaude attiecas uz jaut?jumu par to, vai šis l?mums k? t?ds ir sp?k?, ?emot v?r? it ?paši LES 20. panta noteikumus, k? ar? LESD 326.–334. pantu, kuros ir defin?ti materi?lie un procesu?lie nosac?jumu attiec?b? uz š?das at?aujas pieš?iršanu.

34 Šo p?rbaudi nedr?kst jaukt ar p?rbaudi, k?du var veikt v?l?kas pras?bas atcelt ties?bu aktu ietvaros attiec?b? uz ties?bu aktu, kas pie?emts, lai ?stenotu at?autu cieš?ku sadarb?bu.

35 Šaj? pras?b? t?s pirm? pamata m?r?is ir apstr?d?t ietekmi, k?da var b?t noteiktu nodok?u aplikšanas principu izmantošanai saist?b? ar n?kotn? uzliekamu FDN attiec?b? uz iest?d?m, person?m un dar?jumiem, kas atrodas [vai tiek veikti] neiesaist?to dal?bvalstu teritorij?.

36 J?konstat?, ka apstr?d?t? l?muma m?r?is ir at?aut 11 dal?bvalst?m ieviest starp t?m cieš?ku sadarb?bu, lai izveidotu kop?gu FDN sist?mu, piem?rojot atbilstošos L?gumu noteikumus. Turpretim Apvienot?s Karalistes apstr?d?tie nodok?u aplikšanas principi nek?d? zi?? nav šo l?mumu veidojoši elementi. Pirmk?rt, “finansi?l?s kompens?cijas princips” atbilst 2011. gada priekšlikuma, kas min?ts š? l?muma preambulas 6. apsv?rum?, elementam. Otrk?rt, “emisijas princips” pirmo reizi tika ietverts 2013. gada priekšlikum?.

37 Attiec?b? uz pras?bas otro pamatu, kur? Apvienot? Karaliste b?t?b? apgalvo, ka n?kotn? uzliekamais FDN rad?s izmaksas ar? neiesaist?taj?m dal?bvalst?m savstarp?j?s pal?dz?bas un administrat?v?s sadarb?bas d??, kas saist?ta ar Direkt?vu 2010/24 un 2011/16 piem?rošanu šim nodoklim, kas, k? uzskata š? dal?bvalsts, ir pretrun? LESD 332. pantam, ir j?nor?da, ka apstr?d?taj? l?mum? nav ietverta neviena norma attiec?b? uz jaut?jumu par izdevumiem, kas saist?ti ar cieš?kas sadarb?bas, kas ar to tiek at?auta, ?stenošanu.

38 Turkl?t un neatkar?gi no jaut?juma par to, vai j?dziens “izdevumi, kas radušies, ?stenojot cieš?ku sadarb?bu” LESD 332. panta izpratn? ietver ar? izdevumus saist?b? ar savstarp?jo pal?dz?bu vai administrat?vo sadarb?bu, uz kuriem sav? otraj? pamat? atsaucas Apvienot? Karaliste, ir ac?mredzami, ka jaut?jums par n?kotn? uzliekam? FDN iesp?jamo ietekmi uz neiesaist?to dal?bvalstu administrat?vaj?m izmaks?m nedr?kst tikt izv?rt?ts tik ilgi, kam?r nav tikuši gal?gi defin?ti nodok?u aplikšanas principi attiec?b? uz FDN ar šo l?mumu at?aut?s cieš?s sadarb?bas ?stenošanas ietvaros.

39 Min?t? ietekme ir atkar?ga no “finansi?l?s kompens?cijas principa” un “emisijas principa” pie?emšanas, kuri tom?r nav apstr?d?to l?mumu veidojošie elementi, k? tas tika nor?d?ts š? sprieduma 36. punkt?.

40 No iepriekš min?tajiem apsv?rumiem izriet, ka divi pamati, kurus Apvienot? Karaliste izvirz?ja savas pras?bas pamatošanai, ir j?noraida.

Par ties?šan?s izdevumiem

41 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dal?bniekam, kuram spriedums ir nelabv?l?gs, piespriež atl?dzin?t ties?šan?s izdevumus, ja to ir pras?jis lietas dal?bnieks, kuram spriedums ir labv?l?gs. T? k? Padome ir pras?jusi piespriest Apvienotajai Karalistei atl?dzin?t

tiesāšanā s izdevumus un Apvienotajai Karalistei spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespiež atļūdzināt tiesāšanā s izdevumus. Saskaņā ar šā paša reglamenta 140. panta 1. punktu, atbilstoši kuram dalībvalstis un iestādes, kuras ir iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanā s izdevumus pašas, Beļģijas Karaliste, Vācijas Federatīvā Republika, Francijas Republika, Austrijas Republika, Portugāles Republika, Eiropas Parlaments un Komisija sedz savus tiesāšanā s izdevumus paši.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

- 1) **prasību noraidīt;**
- 2) **Lielbritānijas un Ziemeļrīrijas Apvienotā Karaliste atļūdzina tiesāšanā s izdevumus;**
- 3) **Beļģijas Karaliste, Vācijas Federatīvā Republika, Francijas Republika, Austrijas Republika, Portugāles Republika, Eiropas Parlaments un Komisija sedz savus tiesāšanā s izdevumus paši.**

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – angļu.